

HER ŞEY HELÂK OLACAK MI?

“Hem harab-ı âlem, mevt-i dünya mümkündür. Hem vaki olacaktır.”(1)

[Dokuzuncu Söz](#)'de akşam vaktinin; **“insanın vefatını”** ve **“dünyanın kıyamet iptidasındaki harabiyetini”** ihtar ettiği ifade edilir. Akşam ile yatsı arasında, karanlık gittikçe koyulaşır ve yatsı vaktinde gündüzden hiçbir eser kalmaz.

Bunun bir benzeri de kıyamet ve haşir hadiseleriyle kâinat çapında sergilenecektir. Kıyametle haşir arası, akşamla yatsı arasına benziyor. Kıyametin kopmasıyla dağlar uçacak, denizler yanacak, böylece haşre kadar dünya hayatından bazı izler görülecek. Dünya misafirlerinin tamamının haşir meydanına toplanmasıyla dünyadan artık hiçbir eser kalmayacak.

Kıyametten sonra kâinatın tamamen ortadan kalkıp kalkmayacağı konusunda açık bir hüküm olmamakla birlikte, bazı âlimler kıyamette her şeyin yok olacağı görüşündedirler ve şu âyet-i kerîmeyi buna delil getirirler.

“Allah'ın zâtından başka her şey helak olacaktır.” (Kasas, 28/88)

Ancak, âyet-i kerîmede geçen **“halikün”** ibaresine bazı zâtlar **“helak olacaktır”** değil de **“helak olucudur”** mânası vermişler. Yani her şeyin mahiyetinde helak olabilme özelliği vardır, ancak Cenâb-ı Hak dilerse helak eder, dilerse varlığını devam ettirir.

Bu âyet-i kerîmeye verilen üç farklı meali burada nakledelim:

***Diyanet:* O'nun zâtından başka her şey yok olacaktır. ...**

***Elmalılı:* O'nun vechinden başka her şey helâktedir,...**

***Ö.N. Bilmen:* O'nun zâtından başka her şey helâk olucudur. ...**

Üstat Hazretleri Kader Risalesi'nin zeylinde şöyle bir manaya dikkat çeker:

“Her şey, nefsinde mânâ-yı ismiyle fânidir, mefkuttur, hâdistir,

mâdumdur. Fakat mânâ-yı harfiyle ve Sâni-i Zülcelâlin esmâsına âyinedarlık cihetiyle ve vazifedarlık itibarıyla şahittir, meşhuddur, vâciddir, mevcuttur.”(2)

Bu hakikatin özellikle insan hayatına bakan yönü hakkında şöyle düşünebiliriz:

İnsanın ömrü Allah yolunda harcanmışsa, bu ömür helâk olmaz, daha güzel bir hayatı netice verir. Yanlış yollarda tüketilen bir ömür ise gerçekten helâk olur, mahvolur, gider.

Şu var ki, kıyametle başlayacak yeni dönem hakkında; **“neş’e- i uhra”** yani ikinci yaratılış denildiği ve bu dünyadaki her şeyin âhirettekilere göre gölge gibi zayıf kalacağı düşünülürse, kıyamet hadisesiyle bütün mahlûkat yok olmasalar bile, her şeyin o âleme uygun yeni bir mahiyete bürüneceğinde şüphe yoktur. Üstat Hazretlerinin ifade ettiği gibi, o âlem **“taşıyla, toprağıyla hayattardır. Sen bir ağaca gel desen hemen gelir.”**

Taşın ve ağacın bu kadar değişeceği âhiret âleminde, bu terakki yolculuğundan bütün eşya hissesini alacaktır. **Ne cennetin bağları dünya bahçelerine benzer, ne cehennem ateşi dünya ateşine.** Bu değişimle, eşyanın dünyadaki halleri bir bakıma helak olmuş, ortadan kalkmış gibi olur.

İbrahim Suresinin 48. ayeti bu hakikati şöyle beyan etmektedir:

“O gün yer, başka bir yere, gökler de başka göklere dönüştürülür ve insanlar Vahid (Bir) ve Kahhar olan Allah’ın huzuruna çıkarlar.”

Bazı âlimlerimiz, ayette yer ve göklerin başka şekle girmesini bunların tamamının ortadan kalkacağı şeklinde yorumlamışlardır. Ancak, **“dönüştürülme”** hadisesi tümenden yok olma şeklinde mi olacaktır, yoksa farklı bir mahiyet kazanma şeklinde mi?

Bu konuda kesin bir hüküm verilmemiştir.

Dipnotlar:

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dokuzuncu Söz, İkinci Maksad.](#)

(2) bk. [age., Yirmi Altıncı Söz, Zeyl.](#)